

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Boico Victor,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central Sîrbu Lilia și de către avocatul Cușnir Iurie în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 05 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Niculiță Ion Xxxxx, născut la xxxx, originar și
domiciliat în r-nul xxxx, s. xxxxx, str. xxxx, nr. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 08.08.2017 – 18.10.2018;
2. instanța de apel: 13.12.2018 – 05.11.2020;
3. instanța de recurs: 11.03.2021 – 18.10.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Centru din 18 octombrie 2018 a fost încetat procesul penal pe capătul de învinuire a lui Niculiță Ion privind comiterea furtului din avutul SRL „SIMLAR-AGRO” de pe terenul cu suprafața de 3 ha și din avutul GȚ „Andrei Batrînac” de pe terenul cu suprafața de 0,68 ha, în legătură că nu s-a stabilit componența infracțiunii furtului în acțiunile inculpatului.

Niculiță Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal (în redacția Legii nr. 277-XVI din 18.12.2008 în vigoare la 24.05.2009) și în baza acestei Legi, i s-a stabilit pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 800 (opt sute) unități convenționale în sumă de 16000 (șaisprezece mii) lei.

S-a adus la cunoștință condamnatului că potrivit alin. (3¹) art. 64 Cod penal, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 72 ore din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Acțiunea civilă înaintată de SC „ELSAGO” SRL, privind încasarea prejudiciului material în sumă de 85202 lei s-a admis integral.

S-a încasat de la partea civilmente responsabilă Niculiță Ion în beneficiul părții civile SC „ELSAGO” SRL, prejudiciul material cauzat în sumă de 85202 (optzeci și cinci mii două sute doi) lei.

Acțiunea civilă înaintată de GȚ „Andrei Bătrînac”, privind încasarea prejudiciului material cauzat în sumă de 8073 lei s-a admis parțial.

S-a încasat de la partea civilmente responsabilă Niculiță Ion în beneficiul părții civile GȚ „Andrei Bătrînac”, prejudiciul material cauzat în sumă de 2471 (două mii patru sute șaptezeci și unu) lei 32 bani. În rest acțiunea civilă înaintată de partea civilă GȚ „Andrei Bătrînac” în sumă de 5601,68 lei s-a respins ca neîntemeiată.

Acțiunea civilă înaintată de SRL „SIMLAR-AGRO”, privind încasarea prejudiciului material în sumă de 24700 lei, s-a respins ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Niculiță Ion se învinuiește că în scop cupidant, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat, avînd intenția de a sustrage roada culturii de floarea soarelui, crescută pe terenurile de pământ amplasate pe teritoriul s. Abaclia, r-nul Basarabeasca, care aparțin altor persoane, cu ajutorul unei combine de model „DON 1500” la volanul căreia se afla cet. Dan Dmitrii și a unui camion de model „MAN” cu n/î xxxx la volanul căruia de afla cet. Tucan Serghei, șoferii cărora intențiile criminale ale ultimului nu le-au cunoscut, la data de 02 septembrie 2015 în decursul zilei a recoltat roada de floarea soarelui în cantitate de 1242 kg cu prețul de 6,50 le pentru un kg, în sumă de 8073 lei de pe terenul cu suprafața de 0,98 ha, prelucrat de către GȚ „Andrei Bătrînac”, de asemenea a recoltat roada de floarea soarelui în cantitate de 13108 kg cu prețul unui kg de 6.50 lei în sumă de 85202 lei de pe terenul cu suprafața de 10,35 ha, prelucrat de către SC „ELSAGO” SRL, de asemenea a recoltat roada de floarea soarelui în cantitate de 3800 kg cu costul de 6.50 lei/kg în sumă de 24700 lei de pe terenul cu suprafața de 3 ha, prelucrat de SRL „SIMLAR-AGRO”. După recoltarea culturii de floarea soarelui menționată, Niculiță Ion a încărcat-o în camionul de model „MAN” cu n/î xxxx, la volanul căreia se afla Tucan Serghei și a transportat-o în or. Comrat, unde unei persoane nestabilite i-a vîndut toată cultura de floarea soarelui sustrasă în sumă de 117975 lei.

Conform rechizitoriului faptele incriminate inculpatului Niculiță Ion au fost încadrate în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, *furtul*, adică *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit în proporții mari*.

Instanța de fond, ajungînd la concluzia că acuzatorul de stat nu a demonstrat cu certitudine și fără echivoc vinovăția inculpatului Niculiță Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal a considerat necesar reîncadrarea juridico-

penală a faptei acestuia în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, care în opinia instanței a fost dovedită deplin.

Instanța a constatat semnele calificative indicate mai sus, deoarece în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că inculpatul Niculiță Ion a sustras cultura de floarea soarelui de pe un teren cu suprafața de 10,35 ha, ce aparține Primăriei s. Abaclia, r-nul Basarabeasca, teren care prin Decizia Consiliului sătesc Abaclia, raionul Basarabeasca nr. xxx din 12.12.2014 a fost dat în arendă prin licitație publică (f.d. 91), și care a fost îngrijit și cultivat cu floarea soarelui de SC „ELSAGO” SRL, pe care a însușit-o, pricinuindu-i ultimului un prejudiciu material în sumă de 85202 lei.

Totodată, s-a constatat că inculpatul Niculiță Ion a recoltat cultura de floarea soarelui de pe terenul cu suprafața de 0,98 ha, teren prelucrat de GȚ „Andrei Bătrînac”, însă instanța a reținut că în cadrul ședinței de examinare a cauzei penale s-a constatat că Niculiță Ion în terenul menționat deține cu drept de proprietate privată porțiunea de teren cu suprafața de 0,68 ha, și el în momentul recoltării culturii de floarea soarelui de pe terenul său, suplimentar a mai recoltat ilegal și de pe suprafața de 0,30 ha, ce nu-i aparțineau, pe care a însușit-o ilegal, cauzând părții vătămate GȚ „Andrei Bătrînac” un prejudiciu în sumă de 2471,32 lei.

3. Ne fiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, adjunctul procurorului șef al Procuraturii raionului Basarabeasca Hadji Evghenii, reprezentantul părții vătămate GȚ „Bătrînac Andrei” Bătrînac Andrei și avocatul Cușnir Iurie în numele inculpatului, au declarat apeluri împotriva sentinței nominalizate, prin care au solicitat:

3.1. Procurorul, admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care al recunoaște vinovat pe Niculiță Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal și de a-i stabili pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis, iar acțiunile civile privind restituirea daunei materiale, înaintate de SC „ELSAGO” SRL în mărime de 145 476 lei, SRL „SIMLAR-AGRO” în mărime de 32 500 lei, GȚ „Andrei Bătrînac” în mărime de 6000 lei, de a admite în mărime de învinuirea adusă, precum și de a aplica în privința inculpatului măsura preventivă sub formă de arest preventiv până la intrarea sentinței în vigoare.

În motivarea cererii de apel înaintate, partea acuzării a invocat următoarele:

- motiv pentru declararea apelului a servit ilegalitatea recalificării acțiunilor inculpatului din art. 186 alin. (4) în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, care în opinia acuzării de stat este ilegală din următoarele considerente.

Fiind audiat de către instanță, inculpatul Niculiță Ion vina sa în săvârșirea infracțiunii incriminate nu a recunoscut-o, dar a recunoscut fapta, că anume el la data de 02 septembrie 2015 a recoltat roada de floarea soarelui de pe terenul cu suprafața de 0,98 ha, prelucrat de către GȚ „Andrei Bătrînac”, de asemenea a recoltat roada de

floarea soarelui de pe terenul cu suprafața de 10,35 ha, prelucrat de către SC „ELSAGO” SRL, de asemenea a recoltat roada de floarea soarelui de pe terenul cu suprafața de 3 ha, prelucrat de către SRL „SIMLAR-AGRO”. După recoltarea culturii de floarea soarelui menționată, Niculiță Ion a încărcat-o în camionul de model „MAN” și a transportat-o în or. Comrat. El nu știe cantitatea roadei de floarea soarelui, deoarece nu a cântărit-o. Floarea soarelui el a schimbat-o pe ulei, pe care l-a dat la mănăstiri și persoane social vulnerabile. El nu a avut careva pretenții față de persoanele care au prelucrat pământul lui și nu a achitat primăriei s. Abaclia careva bani pentru recoltarea floarea soarelui de pe terenul primăriei cu suprafața de 10,35 ha.;

- declarațiile inculpatului Niculiță Ion urmează să fie apreciate critic în partea că el nu a avut scopuri cupidante, nu a cântărit floarea soarelui și nu știe cantitatea totală de floarea soarelui pe care a recoltat-o, și nu a sustras-o dar a recoltat roada de floarea soarelui de la aceste trei terenuri pe motiv că GȚ „Andrei Bătrînac”, SC „ELSAGO” SRL și SRL „SIMLAR-AGRO” au cultivat ilegal aceste terenuri de pământ;

- în pofida nerecunoașterii vinovăției de către inculpatul Niculiță Ion, vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii incriminate este dovedită de cumulul de probe pertinente și concludente, administrate legal în cursul cercetării judecătorești și anume: declarațiile reprezentantului părții vătămate GȚ „Andrei Bătrînac”, Bătrînac Andrei; declarațiile reprezentantului părții vătămate SC „ELSAGO” SRL, Mațcu Alexandru; declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „SIMLAR-AGRO” Vornic Rodion; prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.09.2015, prin care a fost examinat lotul de teren semănat de către Bătrînac Gheorghe de unde a fost ilegal recoltate semințele de floarea soarelui; informația prezentată de către Oficiul Cadastral teritorial Basarabeasca din 13.07.2015, prin care se adeverește faptul că loturile de teren prelucrate și recoltate aparțin cet. Bătrînac Andrei; informația nr. xxx din 27.11.2015 eliberată de către Primăria satului Abaclia, care confirmă că terenurile cu nr. cadastrale xxxx, xxxx, xxxx, xxxx, xxxx care au fost semămate cu semințe de floarea soarelui de către Bătrînac Gheorghe se mărginesc cu loturile de teren a proprietarilor Niculiță Ion și Mîță Toma; calculul sine costului la un hectar de floarea soarelui crescută de GT „Bătrînac Andrei” în anul 2015, care confirmă cheltuielile suportate de către Bătrînac Andrei la semănat; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 02.09.2015, prin care a fost examinat lotul de teren semănat de către Mațcu Alexandru, și care a fost recoltat ilegal; decizia nr. xxx din 12.12.2014, emisă de către Consiliul Sătesc Abaclia, r-nul Basarabeasca cu privire la darea în arendă a unui lot de teren prin licitație publică (Mațcu Alexandru); informația nr. xxx din 09.10.2015, eliberată de către Primăria satului Abaclia, prin care se confirmă că terenul prelucrat - pășuni, de către Mațcu Alexandru, este teren public al administrației Publice Locale a satului Abaclia, iar suprafața prelucrată constituie 10.35 ha; informația nr. xxx din 26.10.2015, eliberată de către

Primăria satului Abaclia, prin care se confirmă că licitația de dare în arendă a unui lot de teren cu suprafața de 20 ha în sectorul cadastral nr. xxxx până în prezent nu a fost petrecută; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 06.04.2016, prin care în comun cu specialistul Casîm Gheorghe, a fost examinat lotul de teren cu nr. cadastral xxxx, de unde a fost recoltată roada cet. Mațcu Alexandru, care a fost descris de către specialist că la momentul cercetării terenul dat a fost pășune și este la moment prelucrat (arat, semănat); informația nr. xx din 30.10.2015, eliberată de către Direcția Agricultură și Alimentație Basarabeasca, prin care se confirmă că recolta de floarea soarelui în anul 2015 a fost stabilită de 1,5 tone la hectar, în mediu pe raionul Basarabeasca; calculul sine costului la 1 hectar de floarea soarelui crescută prin care se confirmă cheltuielile suportate de către SC „ELSAGO” SRL la semănatul producției de floarea soarelui; certificatul de cost, conform căruia costul 1 kg de semințe de floarea soarelui la data de 02.09.2015 constituie 6.50 lei;

- în cadrul cercetării judecătorești, au fost acumulate probe pertinente și concludente, care confirmă că inculpatul Niculiță Ion la data de 02.09.2015, în decursul zilei a recoltat roada de floarea soarelui de pe terenurile prelucrate de către GȚ „Andrei Bătrînac”, SC „ELSAGO” SRL și SRL „SIMLAR-AGRO” în cantitatea de 18150 kg de pe suprafața totală de 14,33 ha. Randamentul mediu a fost $18150 \text{ kg}/14,33 \text{ ha} = 1266,570 \text{ kg/ha}$. Astfel, Niculiță Ion a recoltat de pe terenul prelucrat de către GȚ „Andrei Bătrînac” roada de floarea soarelui în cantitate de 1242 kg cu prețul de 6,50 lei pentru un kg în sumă de 8073 lei, de asemenea el a recoltat de pe terenul prelucrat de către SC „ELSAGO” SRL roada de floarea soarelui în cantitate de 13108 kg ($10,35 \text{ ha} \times 1266,570 \text{ kg/ha}$) cu prețul unui kg de 6.50 lei în sumă de 85202 lei, de asemenea inculpatul a recoltat de pe terenul, prelucrat de către SRL „SIMLAR-AGRO” roada de floarea soarelui în cantitate de 3800 kg ($3,0 \text{ ha} \times 1266,570 \text{ kg/ha}$) cu costul 6.50 lei/kg în sumă de 24700 lei.

3.2. Reprezentantul părții vătămate GȚ „Bătrînac Andrei” Bătrînac Andrei, care a indicat că sentința este ilegală din următoarele considerente:

- fiind audiat de către prima instanță, inculpatul Niculiță Ion a recunoscut fapta, că anume el la data de 02 septembrie 2015 a recoltat roada de floarea soarelui de pe terenul cu suprafața de 0,98 ha, prelucrat de către GȚ „Andrei Bătrînac”, el știa, că pământul lui a fost prelucrat de GȚ „Andrei Bătrînac” și nu a avut careva pretenții față de persoanele, care au prelucrat pământul lui;

- potrivit art. 320 alin. (1) Cod civil, roada de floarea soarelui aparține persoanelor, care au recultivat pământul, au semănat și au îngrijit floarea soarelui, și nicidecum persoanei cui aparține pământul mai mult că atât, terenul inculpatului cu suprafața de 0,68 ha a fost cultivat de GȚ „Andrei Bătrînac” cu consimțământul tacit a proprietarului de mulți ani și în această perioadă de timp el nu a avut careva pretenții față de GȚ

„Andrei Bătrînac” și lipsea careva litigiu cui aparține roada, dar a așteptat când va crește roada după ce a sustras-o. Luînd în considerație că el nu i-a spus lui GȚ „Andrei Bătrînac”, care a cultivat cultura de floarea soarelui pe terenul lui, că are intenția de a recolta roada, Niculiță Ion anume a sustras roada de floarea soarelui care aparține GȚ „Andrei Bătrînac” în sumă de 8073 lei.

3.3. Avocatul Cușnir Iurie în numele inculpatului, a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Niculiță Ion să fie achitat, iar acțiunile civile să fie respinse ca nefondate.

În motivarea cererii de apel înaintate a invocat următoarele aspecte:

- în urma examinării cauzei penale, instanța de judecată a dat o apreciere eronată probelor administrate în cadrul urmăririi penale, ajungînd la concluzia vinovăției lui Niculiță Ion de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

În acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, și anume lipsește obiectul material al infracțiunii sub aspect juridic, adică bunul trebuia să se afle, înainte de comiterea infracțiunii, în posesia victimei. Astfel, din declarațiile martorului Niculiță Victor se reține că reprezentantul părții vătămate SC „ELSAGO” SRL, Mațcu Alexandru „[...] a semănat cultură de floarea soarelui pe terenul primăriei care avea destinația de pășune și asupra căruia Mațcu Alexandru nu avea nici un act și nici dreptul de a efectua lucrări agricole”. Astfel, dat fiind faptul că terenul era al primăriei, Niculiță Ion a considerat că terenul este al tuturor și a hotărât să cosească floarea soarelui;

- din declarațiile date de administratorul SC „ELSAGO” SRL Mațcu Alexandru în cadrul ședinței de judecată, se reține că într-adevăr la 02.09.2015 a fost de acord cu propunerea ca Niculiță Ion să cosească jumătate de teren pe care „așa zis” l-a luat în arendă de la primăria s. Abaclia fără contract de arendă, or, conform art. 912 Cod civil, contractul de arendă se încheie în scris, iar art. 211 Cod civil prevede că (1) Nerespectarea formei scrise a actului juridic face să decadă părțile din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba cu martori pentru dovedirea actului juridic. (2) Nerespectarea formei scrise a actului juridic atrage nulitatea lui numai în cazul în care acest efect este expres prevăzut de lege sau prin acordul părților;

- lipsește latura obiectivă a infracțiunii, și anume elementele: acțiunea de luare ilegală precum și modul ascuns.

Acest fapt se demonstrează prin declarațiile reprezentantului părții vătămate SC „ELSAGO” SRL Mațcu Alexandru ce susține că „[...] au dus tratative cu Niculiță Ion și Primarul s. Abaclia, la care primarul a dat indicație ca Niculiță Ion să cosească jumate din teren, iar el să cosească restul pentru a-și recupera cheltuielile de prelucrare a terenului, [...], recunoaște că a fost de acord cu propunerile primarului [...]”, prin declarațiile martorului

Costru Alexandru în care menționează că „[...] totodată primarul i-a comunicat că Mațcu Alexandru și Niculiță Ion vor recolta producția în jumătate de pe acest teren. [...]”.

Respectiv, între Mațcu Alexandru (reprezentantul părții vătămate SC „ELSAGO” SRL) și Niculiță Ion (inculpat) s-a născut o obligație civilă manifestată prin intenția ambilor de a strânge fiecare câte o jumătate din terenul cu floarea soarelui, or, în conformitate cu art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

În acest sens a reținut că între SC „ELSAGO” SRL și Niculiță Ion persistă raporturi juridice civile, iar pentru pretinsele efecte de neexecutare a obligațiilor invocată de reprezentantul părții vătămate SC „ELSAGO” SRL Mațcu Alexandru a unui raport obligațional civil cu Niculiță Ion, primul (Mațcu Alexandru) urmează să se adrese în instanța de judecată competentă în cadrul judecării cauzelor în acțiune civilă (Capitolul V, cartea a treia din Codul civil);

- faptul că Niculiță Ion nu poate fi recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii imputate a fost confirmat și prin probele acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședințele de judecată și anume: declarațiile date de către inculpatul Niculiță Ion prin care ultimul cunoștea că administratorul SC „ELSAGO” SRL Mațcu Alexandru prelucrează ilegal terenul proprietate a administrației publice locale, primăria s. Abaclia, deoarece primăria nu a încheiat contract de arendă a terenului cu el. Despre acest fapt i-a comunicat lui Mațcu Alexandru că va informa cetățenii din sat, la care ultimul i-a spus că-i va da și lui de cosit. La data de 02 septembrie 2015 conform înțelegerii sus menționate a angajat o combină și a început a cosi floarea soarelui de pe terenul sus menționat. La scurt timp la fața locului au venit reprezentanții Administrației Publice Locale, reprezentanții IP Basarabeasca și Mațcu Alexandru cu fiul său. După o discuție aprinsă între Mațcu Al., reprezentanții APL și IP Basarabeasca s-a convenit ca Niculiță Ion să cosească jumătate din terenul dat, adică suprafața de 10 ha, și toți au plecat de la fața locului permițându-i să cosească în continuare.

Declarațiile inculpatului Niculiță Ion au fost confirmate și prin declarațiile date de administratorul SC „ELSAGO” SRL Mațcu Al. care a comunicat instanței că într-adevăr la data de 02.09.2015, a fost de acord cu propunerea ca Niculiță Ion să cosească jumătate de terenul pe care pretinde că l-a arendat de la primăria s. Abaclia fără contract de arendă. Afirmațiile inculpatului Niculiță Ion cu privire la acordul de a cosi și suprafața de teren de floarea soarelui este confirmată și de martorii Costru Alexandru, Toma Miță și Victor Niculiță;

- în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești nu a fost stabilit cu certitudine suprafața de teren de pe care a fost recoltată floarea soarelui până la sosirea colaboratorilor de poliție și a lui Alexandru Mațcu, de asemenea nu a fost stabilită și nici suprafața de teren care a fost cosită după plecarea tuturor persoanelor sus

menționate;

- din certificatul eliberat de primăria s. Abaclia din 09.10.15, s-a constatat doar faptul că Alexandru Mațcu a prelucrat ilegal suprafața de 10,35 ha, însă nu a fost posibil de stabilit ce suprafață de teren a fost cosită de Niculiță Ion, iar în procesul-verbal de cercetare la fața locului din 02.09.2015, se menționează o suprafață de 7-10 ha, adică cu aproximație sau presupunere ceea ce nu poate fi pus la baza învinuirii reieșind din principiul *in dubio pro reo* - or în conformitate cu art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului;

- nu este clar cum a fost calculată suma prejudiciului adus SC „ELSAGO” SRL în mărime de 85202 lei, deoarece conform calculului costului de producție a 1 ha de teren calculat de respectivul agent economic, este de 5360 lei, confirmat prin certificatul eliberat de întreprindere, pe când la materialele cauzei penale lipsesc probe utile prin care să se ateste suprafața certă de pe care a fost recoltată floarea soarelui, or din declarațiile martorilor nu poate fi stabilit cu certitudine suprafața semănată cu semințe de floarea soarelui;

- Niculiță Ion deține cu drept de proprietate privată 0,68 ha din terenul de 0,98 ha prelucrat de GȚ „Andrei Bătrînac”. Respectiv, nu pot fi reținute argumentele primei instanțe precum că Niculiță Ion a recoltat ilegal suprafața de 0,3 ha, ținând cont de faptul că el deține cu drept de proprietate din terenul prelucrat de GȚ „Andrei Bătrînac”, suprafața de 0,68 ha, iar Toma Mîță i-a permis (inculpatului) să recolteze floarea soarelui de pe suprafața de 0,12 ha, teren aflat în vecinătatea terenului prelucrat de GȚ „Andrei Bătrînac”;

- partea acușării nu a prezentat probe pertinente care să demonstreze că Niculiță Ion a recoltat floarea soarelui de pe suprafața de 0,98 ha a terenului prelucrat de GȚ „Andrei Bătrînac” și nu cele 0,8 ha ce aparține cu drept de proprietate inculpatului Niculiță Ion și Toma Mîță care i-a permis inculpatului prelucrarea terenului său;

- cu referire la martorul Tucan Serghei, prima instanță nu a luat în considerare că acesta a fost audiat în cadrul urmăririi penale fără a-i asigura prezența unui interpret, or din procesul-verbal de audiere a martorului se desprinde că depozițiile au fost scrise într-o altă limbă pe care acesta nu o posedă, iar la compartimentul „interpret/traducător” lipsesc careva mențiuni.

Prin urmare, martorul Tucan Serghei nici nu urma a fi inclus în lista probelor din partea acușării, or în conformitate cu art. 94 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute prin încălcarea dreptului la interpret,

traducător al participanților la proces;

- în altă ordine de idei, la 13 iunie 2016, OUP al IP Basarabeasca a întocmit raportul cu propunerea de finalizare a urmăririi penale și remiterea cauzelor penale conexe nr. 2015450195 și 2015450196 în instanța de judecată pentru examinare, iar termenul de urmărire penală stabilit de către procuror pe cauza penală de bază nr. 2015450195 fiind de până la 30 iunie 2016.

Ulterior, la 08.08.2016, (după expirarea termenului indicat supra și fără a fi prelungit sau restabilit) prin ordonanța procurorului șef al Procuraturii raionului Basarabeasca, cauza penală nr. xxxxx a fost retrasă din gestiunea procurorului Oleg Crîșmaru și remisă în gestiunea procurorului adjunct al procurorului șef al Procuraturii raionului Basarabeasca, E. Hadji pentru continuarea urmăririi penale pe cauza dată cu prelungirea termenului de urmărire penală până la 10.10.2016.

Astfel, toate acțiunile de urmărire penală pe cauza penală nr. xxxxx efectuate după 30 iunie 2016 sunt ilegale și cad sub incidența nulității pe motivul că au fost efectuate în afara termenului de urmărire penală, or art. 259 alin. (3) Cod de procedură penală, prevede expres că termenul de urmărire penală fixat de procuror este obligatoriu pentru ofițerul de urmărire penală și poate fi prelungit la solicitarea acestuia, pe când la materialele cauzei lipsește demersul motivat al ofițerului de urmărire penală prin care solicită prelungirea termenului de urmărire penală.

Ba mai mult, nu poate fi prelungit un termen în cazul în care acesta nu a început a curge, or argumentele instanței de judecată precum că *„pe cauza penală nr. xxxxx a fost întrerupt termenul de urmărire penală, lipsind la materialele cauzei careva ordonanțe de prelungire a termenului urmăririi penale și că în perioada dată, pe cauza penală numită, nu au fost efectuate careva acțiuni de urmărire penală”*, nu sunt plauzibile în situația în care întreruperea termenului se echivalează cu suspendarea termenului (or procedura penală nu prevede instituția suspendării termenului de urmărire penală, ci doar suspendarea urmăririi penale), ceea ce la caz nu este aplicabil, iar întreruperea termenului nu poate fi condiționată de neefectuare a acțiunilor de urmărire penală.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 05 noiembrie 2020, au fost respinse, ca fiind depuse peste termen, apelurile declarate de către reprezentantul părții vătămate GȚ „Bătrînac Andrei” Bătrînac Andrei și avocatul Cușnir Iurie în numele inculpatului.

Admis apelul declarat de către procuror, sentința casată integral, cauza rejudecată și pronunțată o nouă hotărâre, prin care:

Niculiță Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal și în baza acestei Legi, i s-a stabilit pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 800 (opt sute) unități convenționale în sumă de 16000 (șaisprezece mii) lei.

Inculpatului Niculiță Ion i s-a adus la cunoștință că potrivit art. 64 alin. (3¹) Cod penal, el este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 72 ore din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

A fost admisă partial acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții vătămate GȚ „Andrei Bătrînac”, Bătrînac Andrei și dispusă încasarea din contul lui Niculiță Ion în beneficiul GȚ „Andrei Bătrînac” a prejudiciului material cauzat în sumă de 3250 (trei mii două sute cincizeci) lei.

A fost admisă partial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată SC „ELSAGO” SRL și dispusă încasarea din contul lui Niculiță Ion în beneficiul SC „ELSAGO” SRL a prejudiciului material cauzat în sumă de 53917,50 (cincizeci și trei mii nouă sute șaptesprezece) lei și 50 bani.

În rest pretențiile din acțiunile civile înaintate de reprezentantul părții vătămate GȚ „Andrei Bătrînac”, Bătrînac Andrei și partea vătămată SC „ELSAGO” SRL au fost respinse ca nefondate.

A fost respinsă acțiunea civilă înaintată de SRL „SIMLAR-AGRO”, privind încasarea prejudiciului material în sumă de 24700 lei, ca neîntemeiată.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a menționat că, sentința a fost atacată cu apel de către reprezentantul părții vătămate GȚ „Andrei Bătrînac”, Bătrînac Andrei și avocatul Cușnir Iurie în numele inculpatului la data de 15 noiembrie 2018 și respectiv 26 noiembrie 2018 potrivit ștampilei aplicate de către Judecătoria Cimișlia pe apelurile respective (vol. II, f.d. 172, 173).

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 13.09.2018, s-a amânat deliberarea și pronunțarea sentinței pentru data de 29.09.2018 ora 09:00 (vol. II, f.d. 146).

La ședința preconizată pentru data de 29.09.2018 a fost prezent avocatul Cușnir Iurie, însă deliberarea și pronunțarea sentinței a fost amânată pentru data de 12.10.2018 și respectiv 18.10.2018, avocatul fiind înștiințat contra semnătură despre deliberarea și pronunțarea sentinței.

În acest context, instanța de apel a conchis că reprezentantul părții vătămate GȚ „Andrei Bătrînac”, Bătrînac Andrei și avocatul Cușnir Iurie cunoșteau cu certitudine despre soluția adoptată de către instanța de judecată cu privire la fapta incriminată inculpatului Niculiță Ion.

Prin urmare, instanța de apel a statuat că termenul de declarare a apelului de 15 zile, a expirat pentru apelanți la data de 02 noiembrie 2018, astfel încât declarînd apelurile la data de 15 noiembrie 2018 și respectiv 26 noiembrie 2018, reprezentantul părții vătămate GȚ „Andrei Bătrînac”, Bătrînac Andrei și avocatul Cușnir Iurie au omis termenul legal.

Referitor la argumentele apelului declarat de către procuror, instanța de apel le-a

considerat întemeiate și le-a admis din următoarele considerente.

În urma cercetării materialelor cauzei și argumentelor apelului procurorului, instanța de apel a ajuns la concluzia că instanța de fond, deși corect a recalificat acțiunile prejudiciabile a inculpatului Niculiță Ion de la prevederile art. 186 alin. (4) în baza prevederilor art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, a admis erori procesuale care pot fi corectate de către instanța de apel doar prin casarea integrală a sentinței atacate.

Soluția în cauză de încetare a procesului penal pe capătul de învinuire a lui Niculiță Ion privind comiterea furtului din avutul SRL „SIMLAR-AGRO” de pe terenul cu suprafața de 3 ha și din avutul GȚ „Andrei Bătrînac” de pe terenul cu suprafața de 0,68 ha, în legătură cu faptul că nu s-a stabilit elementele componentei infracțiunii de furt în acțiunile inculpatului, dispusă prin dispozitivul sentinței, este vădit eronată.

Or, instanța de fond nu a luat în considerație că conform rechizitorului, acțiunile inculpatului de săvârșire a mai multor infracțiuni de furt au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza unei singure norme penale și anume art. 186 alin. (4) Cod penal.

Prin urmare în cazul în care, în urma judecării cauzei, prin ansamblu probatoriu administrat nu s-a confirmat învinuirea adusă pe unele capete de acuzare, este suficient ca instanța în partea descriptivă să indice numai motivele recunoașterii învinuirii în această parte neîntemeiată și reținând în acțiunile inculpatului doar infracțiunile de furt stabilite ca dovedite cu reîncadrarea lor în baza aliniatului și literei normei respective, deoarece în acest caz nu se agravează situația inculpatului și nici nu se impune calificarea în baza unei alte norme ale legii penale.

Concomitent, instanța de apel a stabilit că, instanța de fond a pronunțat în această parte o hotărâre nemotivată și contradictorie, or, aceasta deși încetează procesul penal în această parte din motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, a indicat un motiv care nu se regăsește la aceste circumstanțe.

Instanța de fond a omis să indice cu precizie care sunt aceste circumstanțe sub aspectul cazurilor prevăzute de art. 57-58, art. 217 alin. (5), art. 325 alin. (4) Cod penal, iar temeiul invocat - în legătură că nu s-a stabilit componența infracțiunii de furt în acțiunile inculpatului - nu se regăsește la acele circumstanțe prevăzută de lege, mai degrabă fiind un temei de pronunțare a unei sentințe de achitare, ceea ce denotă nemotivarea conform rigorilor prevăzute de art. 6 CȚEDO.

În continuare, instanța de apel a menționat că, instanța de fond la emiterea sentinței contestate nu a dat apreciere corespunzătoare ansamblului probatoriu al cauzei și nu a stabilit corect mărimea prejudiciului material cauzat de inculpat SC „ELSAGO” SRL, și GȚ „Andrei Bătrînac”, eroare care a dus la soluționarea incorectă a acțiunilor civile înaintate de ultimele.

La caz, în urma demersului înaintat de partea acuzării și partea apărării, în vederea executării prevederilor alin. (1) și (2) art. 414 și art. 415 alin. (2) Cod de procedură penală, în ședința de judecată a instanței de apel a fost reluată cercetarea judecătorească și cercetate suplimentar probele examinate în prima instanță, și anume: declarațiile reprezentantului părții vătămate Mațcu Alexandru, declarațiile reprezentantului părții vătămate Bătrînac Andrei, declarațiile reprezentantului părții vătămate Vornic Rodion, declarațiile martorilor Tucan Serghei, Costru Alexandru, Niculiță Victor, Mîța Tudor, Cambur Nicolae, Dan Dmitri, Grăjdeanu Ion, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.09.2015 cu planșa fotografică anexată, informația de la OCT Basarabeasca din 13.07.2015, informația de la Primăria s. Abaclia cu nr. xxx din 27.11.2015, calculul sine costului la un hectar de floare soarelui în anul 2015, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 02.09.2015, decizia nr. xxx din 12.12.2014, informația nr. xxx din 09.10.2015, informația nr. 263 din 26.10.2015, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 06.04.2016, informația nr. xx din 30.10.2015, calculul sine costului la un hectar de floare soarelui în anul 2015, certificatul de cost.

Astfel, analizând probele cauzei, direct și nemijlocit în ședința de judecată a instanței de apel, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, și apreciindu-le în baza propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, conform art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel a ajuns la concluzia ca fiind demonstrată vinovăția inculpatului Niculiță Ion în săvârșirea faptei prejudiciabile prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, conform indicilor - *furtul*, adică *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Din materialele cauzei instanța de apel a constatat următoarea stare de fapt și de drept:

Niculiță Ion în scop cupidant, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat, având intenția de a sustrage roada culturii de floarea soarelui, crescută pe terenurile de pământ amplasate pe teritoriul s. Abaclia, r-nul Basarabeasca, care aparțin altor persoane, cu ajutorul unei combine de model „DON 1500” la volanul căreia se afla cet. Dan Dmitrii și a unui camion de model „MAN” cu n/î xxxx la volanul căruia de afla cet. Tucan Serghei, șoferii cărora intențiile ultimului criminale nu le-au cunoscut, la data de 02 septembrie 2015 în decursul zilei a recoltat roada de floarea soarelui în cantitate de 1242 kg cu prețul de 6,50 lei pentru un kg, în sumă de 8073 lei de pe terenul cu suprafața de 0,98 ha, prelucrat de către GȚ „Andrei Bătrînac”, de asemenea a recoltat roada de floarea soarelui în cantitate de 13108 kg cu prețul unui kg de 6.50 lei în sumă de 85202 lei de pe terenul cu suprafața de 10,35 ha, prelucrat de către SC „ELSAGO” SRL, de asemenea a recoltat roada de floarea soarelui în cantitate de 3800 kg cu

costul de 6.50 lei/kg în sumă de 24700 lei de pe terenul cu suprafața de 3 ha, prelucrat de SRL „SIMLAR-AGRO”. După recoltarea culturii de floarea soarelui menționată, Niculiță Ion a încărcat-o în camionul de model „MAN” cu n/î xxxx, la volanul căreia se afla Tucan Serghei și a transportat-o în or. Comrat, unde unei persoane nestabilite a vândut toată cultura de floarea soarelui sustrasă în sumă de 117975 lei.

Verificând probele examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza probelor noi prezentate instanței de apel, a ajuns la concluzia că acestea din urmă demonstrează indubitabil vinovăția inculpatului Niculiță Ion de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, or învinuirea adusă acestuia în baza art. 186 alin. (4) Cod penal nu și-a găsit confirmarea, deoarece învinuirea conform unor infracțiuni de furt nu s-a stabilit.

Instanța de apel a reținut parțial întemeiate argumentele expuse de către partea apărării, în sensul că unele acțiuni ale inculpatului nu pot fi reținute drept ca criminale, deoarece învinuirea adusă de către procuror privind săvârșirea de către inculpat a furtului din avutul SRL „SIMLAR-AGRO” nu și-a găsit confirmarea, iar învinuirea privind săvârșirea de către inculpat a furtului din avutul GȚ „Andrei Bătrînac” și SC „ELSAGO” SRL, și-a găsit confirmarea doar parțial.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, potrivit învinuirii aduse de procuror conform rechizitoriului, Niculiță Ion a sustras roada culturii de floarea soarelui crescută pe terenurile de pământ amplasate pe teritoriul s. Abaclia, r-nul Basarabeasca, care aparțin altor persoane, avându-se în vedere SRL „SIMLAR-AGRO”, GȚ „Andrei Bătrînac” și SC „ELSAGO” SRL.

Contrar celor retinute de partea acuzării, instanța de apel a stabilit, potrivit materialele cauzei, referitor la capătul de învinuire privind sustragerea recoltei de floarea soarelui de pe suprafața de 3 ha, ce aparține SRL „SIMLAR-AGRO”, că de fapt inculpatul Niculiță Ion este proprietarul acestor terenuri.

Astfel, în ședință de judecată, s-a stabilit cu certitudine că recolta de floarea soarelui care se invocă că a fost sustrasă de pe terenurile ce aparțin SRL „SIMLAR-AGRO”, a fost recoltată de către Niculiță Ion de pe terenurile proprietatea sa privată și anume terenul cu nr. cadastral xxxx cu suprafața de 1,528 ha și terenul cu nr. cadastral xxxx cu suprafața de 1,521 ha.

Parțial este neîntemeiată și învinuirea adusă inculpatului privind sustragerea avutului GȚ „Andrei Bătrînac”, deoarece inculpatul Niculiță Ion într-adevăr a recoltat cultura de floarea soarelui de pe terenul cu suprafața de 0,98 ha, teren prelucrat de GȚ „Andrei Bătrînac”.

Însă, instanța de apel a reținut că în cadrul ședinței de examinare a cauzei penale, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, prin declarațiile inculpatului și a reprezentatului GȚ „Andrei Bătrînac” s-a constatat că Niculiță Ion în terenul menționat

deține cu drept de proprietate privată porțiunea de teren cu suprafața de 0,68 ha, și el în momentul recoltării culturii de floarea soarelui de pe terenul său, suplimentar a mai recoltat ilegal floarea soarelui și de pe suprafața de 0,30 ha, ce nu-i aparține, pe care a însușit-o ilegal, cauzând părții vătămate GȚ „Andrei Bătrînac” prejudiciu material în sumă de 3250 lei.

Terenurile în cauză nu au fost date în arendă nici SC „ELSAGO” SRL, nici SRL „SIMLAR-AGRO” și nici GȚ „Andrei Bătrînac”, or careva probe în acest sens nefiind administrate.

Urmare a celor menționate supra s-a dedus că inculpatul a recoltat producția de pe terenuri proprietatea sa privată și nu de pe terenurile care aparțin altor persoane așa cum a fost formulată învinuirea potrivit rechizitoriului, respectiv nu pot fi calificate aceste acțiuni ca furt și instanța de apel a considerat capetele de învinuire menționate ca neîntemeiate.

Distinct de cele menționate, probele cauzei au demonstrat că inculpatul a recoltat ilegal prin sustragere, recolta de semințe de floarea soarelui în cantitate de 500 kg la prețul unui kg de 6,50 lei de pe terenul cu suprafața de 0,30 ha aflat în posesia și folosința GȚ „Andrei Bătrînac”, precum și recolta de semințe de floarea soarelui în cantitate de 8295 kg la prețul unui kg de 6,50 lei de pe terenul cu suprafața de 5,57 ha aflat în posesia și folosința SC „ELSAGO” SRL.

Cât privește învinuirea adusă inculpatului în sustragerea recoltei de floarea-soarelui de pe terenul cu suprafața totală de 10.35 ha, prelucrat de către SC „ELSAGO” SRL, aceasta de asemenea s-a confirmat parțial, conform învinuirii formulate prin ordonanța de învinuire din 11 martie 2016 și anume că inculpatul Niculiță Ion a sustras recolta de floarea soarelui ilegal prin sustragere în cantitate de 8295 kg de pe suprafața de 5,53 ha.

Or, din declarațiile inculpatului Niculiță Ion, reprezentantului părții vătămate SC „ELSAGO” SRL, Mațcu Alexandru, martorilor audiați în instanța de fond Costru Alexandr, Dan Dmitri, s-a stabilit cert că în momentul în care inculpatul recolta roada de floarea soarelui de pe terenul care era prelucrat de către SC „ELSAGO” SRL la fața locului au venit Mațcu Alexandru, primarul satului Abaclia.

Urmare a soluționării conflictului la fața locului, Mațcu Alexandru a permis lui Niculiță Ion cositul roadei de pe suprafața de 5 ha, care deja se efectua-se după care toți au plecat.

Din declarațiile martorului Dan Dmitri a rezultat că după epuizarea conflictului au plecat pe alte terenuri să cosească, după care la indicația lui Niculiță Ion s-au întors înapoi și au cosit în întregime recolta de floarea-soarelui.

Analizând în ansamblu probele cauzei, instanța de apel a ajuns la concluzia încadrării juridice a acțiunilor prejudiciabile săvârșite de inculpatul Niculiță Ion în baza

art. 186 alin . (2) lit. d) Cod penal, în următoarele circumstanțe:

Niculiță Ion, în scop cupidant, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat, având intenția de a sustrage roada culturii de floarea soarelui, crescută pe terenurile de pământ amplasate pe teritoriul s. Abaclia, raionul Basarabeasca, care aparțin altor persoane, cu ajutorul unei combine de model „DON 1500” la volanul căreia se afla cet. Dan Dmitrii și a unui camion de model „MAN” cu n/î xxxx la volanul căruia de afla cet. Tucan Serghei, șoferii cărora intențiile ultimului criminale nu le-au cunoscut, la data de 02 septembrie 2015 în decursul zilei a recoltat roada de floarea soarelui în cantitate de 500 kg cu prețul de 6,50 le pentru un kg, în sumă de 3250 lei de pe terenul cu suprafața de 0,30 ha, prelucrat de către GȚ „Andrei Bătrînac”, de asemenea a recoltat roada de floarea soarelui în cantitate de 8295 kg cu prețul unui kg de 6.50 lei în sumă de 53917,5 lei de pe terenul cu suprafața de 5,53 ha, prelucrat de către SC „ELSAGO” SRL. După recoltarea culturii de floarea soarelui menționată, Niculiță Ion a încărcat-o în camionul de model „MAN” cu n/î xxxx, la volanul căreia se afla Tucan Serghei și a transportat-o în or. Comrat, unde unei persoane nestabilite a vândut toată cultura de floarea soarelui sustrasă.

Infracțiunea săvârșită de inculpat conform sancțiunii normei art. 186 alin. (2) Codul penal se pedepsește cu amendă în mărime de la 300 la 1000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani.

Conform art. 16 alin. (3) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Acordând eficiență principiilor de individualizare a pedepsei, și analizând ansamblul de circumstanțe ce caracterizează persoana inculpatului, prezența circumstanțelor care atenuează și lipsa celor care agravează răspunderea acestuia, instanța de apel a considerat că, corectarea și reeducarea vinovatului la caz este posibilă în condițiile stabilirii pedepsei celei mai blânde din alternativa celor prevăzute de norma penală, adică amenda.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele părții apărării expuse în cadrul dezbaterilor judiciare privind nerecunoașterea actelor efectuate în cadrul urmăririi penale după data de 30.06.2016, din considerentul că urmărirea penală nu a fost prelungită, pe cauza penală nr. xxxx, or, conform ordonanței procurorului șef al Procuraturii Basarabeasca Levandovski Nicolae din 08.08.2016, cauza penală nr. 2015450195 a fost retrasă din gestiunea procurorului Crîșmaru Oleg și transmisă procurorului Evgheni Hadji pentru executarea atribuțiilor prevăzute de art. 52 alin. (1) Cod de procedură penală, cu stabilirea termenului urmăririi penale până la 10.10.2016, termen care a fost prelungit în continuare prin ordonanțele procurorului.

De asemenea, este de menționat și faptul că pe cauza penală menționată cu nr. 2015450195, a fost întrerupt termenul de urmărire penală din data de 30.06.2016 până

la data de 08.08.2016, lipsind la materialele cauzei careva ordonanțe de prelungire a termenului urmăririi penale, însă în perioada respectivă, pe cauza penală numită, nu au fost efectuate careva acțiuni de urmărire penală, motiv din care argumentele avocatului, în vederea nerecunoașterii actelor procesuale efectuate de organul de urmărire penală după data de 30.06.2016, sunt neîntemeiate.

Referitor la acțiunile civile înaintate pe prezenta cauză penală, instanța de apel a constatat că părțile civile SC „ELSAGO” SRL, GȚ „Andrei Bătrînac” și SRL „SIMLAR-AGRO” au înaintat către Niculiță Ion acțiuni civile, prin care au solicitat încasarea de la persoana civilmente responsabilă Niculiță Ion în beneficiul părții civile SC „ELSAGO” SRL prejudiciul în sumă de 85202 lei, în beneficiul părții civile GȚ „Andrei Bătrînac” prejudiciul în sumă de 8073 lei, și în beneficiul părții civile SRL „SIMLAR-AGRO” prejudiciului în sumă de 24700 lei.

Conform materialelor cauzei, instanța de apel a ajuns la concluzia vinovăției inculpatului Niculiță Ion în sustragerea semințelor de floarea soarelui în cantitate de 500 kg de pe terenul prelucrat de GȚ „Andrei Bătrînac” cu prețul de 6,50 lei per kg, astfel, a considerat necesar de a încasa de la Niculiță Ion în beneficiul GȚ „Andrei Bătrînac” prejudiciul material cauzat în mărime de 3250 lei, costul roadei de floarea soarelui recoltată și sustrasă de inculpat de pe terenul cu suprafața de 0,30 ha.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de către SC „ELSAGO” SRL, instanța de apel a admis-o parțial din următoarele considerente.

Conform materialelor cauzei s-a constatat că Niculiță Ion a recoltat floarea soarelui de pe suprafața de 10.2 ha, teren pe care SC „ELSAGO” SRL îl arendează de la Primăria s. Abaclia. SC „ELSAGO” SRL și Primăria s. Abaclia nu a încheiat contract de arendă pe terenul respectiv.

E de menționat că învinuirea adusă inculpatului s-a stabilit parțial privind sustragerea recoltei de floarea soarelui în cantitate de 8295 kg de pe suprafața de 5,53 ha, referitor la restul suprafeței inculpatul și reprezentatul SC „ELSAGO” SRL au avut o înțelegere de permisiune. Considerent din care, instanța de apel a dispus încasarea de la Niculiță Ion în beneficiul SC „ELSAGO” SRL prejudiciul material cauzat în sumă de 53917,50 lei, având în vedere costul unui kg de semințe în mărime de 6,50 lei.

În rest pretențiile din acțiunile civile înaintate de către reprezentantul părții vătămate GȚ „Andrei Bătrînac”, Bătrînac Andrei și partea vătămată SC „ELSAGO” SRL, au fost respinse ca fiind nefondate.

Acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul SRL „SIMLAR-AGRO” a fost respinsă ca fiind nefondată, deoarece învinuirea adusă inculpatului în sustragerea cărorva bunuri de la această întreprindere nu s-a confirmat în latura penală.

5. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central Sîrbu Lilia, în temeiul pct. 6) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar

decizia, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar invocă următoarele aspecte:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- ajungând la concluzia privind recalificarea acțiunilor inculpatului, instanța de apel nu a analizat în mod corespunzător unele circumstanțe.

În cazul cercetat obiectul material al sustragerii a constituit floarea soarelui care aparținea întreprinderilor SC „ELSAGO” SRL, SRL „SIMLAR-AGRO”, GȚ „Andrei Bătrînac”, dar nu a inculpatului Niculița Ion.

În pofida faptului că s-a stabilit, că terenurile prelucrate de SRL „SIMLAR-AGRO” cu nr. cadastrale xxxx și xxxx și porțiunea de teren cu suprafața de 0,68 ha din terenul cu suprafața de 0,98 ha, prelucrat de GȚ „Andrei Bătrînac” aparțineau lui Niculița Ion, floarea soarelui care creștea pe terenurile nominalizate nu aparținea lui Niculița Ion.

Roada de floarea soarelui aparținea persoanelor care au recultivat pământul, au semănat și au îngrijit floarea soarelui, dar nu persoanei cui aparținea pământul.

În cazul examinat floarea soarelui era semănată și îngrijită de SC „ELSAGO” SRL „SIMLAR-AGRO”, GȚ „Andrei Bătrînac”, și respectiv roada îi aparținea numai lor și era proprietatea persoanelor nominalizate;

- este neîntemeiat și argumentul instanței de apel că *„potrivit învinuirii aduse de procuror conform rechizitoriului, Niculița Ion a sustras roada culturii de floarea soarelui, crescută pe terenurile de pământ amplasate pe teritoriul s. Abaclia r-nul Basarabeasca, care aparțin altor persoane, avându-se în vedere SRL „SIMLAR-AGRO”, GȚ „Andrei Bătrînac” și SC „ELSAGO” SRL”.*

Astfel, lecturînd învinuirea înaintată inculpatului conform rechizitoriului, s-a stabilit că procurorul a indicat concret că terenurile de pe care s-a sustras roada de floare soarelui au fost prelucrate de SC „ELSAGO” SRL, SRL „SIMLAR-AGRO” și GȚ Andrei Bătrînac”, dar nu aparțineau întreprinderilor menționate.

5.1. Avocatul Cușnir Iurie în numele inculpatului, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, din motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea recursului ordinar invocă următoarele aspecte:

- argumentele instanței de apel conform cărora au ajuns la concluzia de a respinge apelul avocatului Cușnir Iurie ca fiind depus peste termen, le considerăm unele neîntemeiate din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 404 Cod de procedură penală, participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre

adoptarea sentinței poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Conform materialelor cauzei penale examinate în prima instanță și în instanța de apel reiese faptul, că conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 13.09.2018 (f.d.146), instanța de fond dispune de a se amâna procedura de deliberare și pronunțare a sentinței pentru data de 29.09.2018 ora 09:00, iar pe recipisă (f.d. 147) participanții la proces, inclusiv și apărătorul, s-au semnat că le-a fost înștiințat despre data pronunțării sentinței. Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 29.09.2018 (f.d,148) se menționează că la ședința de judecată s-au prezentat doar avocatul Cușnir Iurie și președintele ședinței pronunță încheierea privind amânarea pronunțării sentinței pentru 12.10.2018 la ora 14:00. Respectiv pe recipisă (f.d. 149) există semnătura părții apărării că într-adevăr am fost înștiințat că pe data de 12.10.2018 va fi pronunțată sentința motivată la ora 14:00. De asemenea, conform încheierii din 29.09.2018 (f.d. 150) s-a dispus amânarea pronunțării sentinței pentru 12.10.2018. La fila dosarului 151 există un alt proces-verbal al ședinței de judecată din 29.09.2018 în care se menționează că instanța de judecată dă citirii dispozitivului sentinței din 18.10.2018, adică la 29.09.2018 se dă citirii sentința din 18.10.2018 ceea ce este imposibil și în continuare pe fila dosarului 152, este sentința de condamnare din 18.10.2018.

Este de menționat faptul că la data de 12.10.2018 nu a avut loc ședința de judecată stabilită pentru acea dată deoarece în materialele cauzei lipsesc procesul-verbal al ședinței și încheierea prin care se amână ședința de judecată din 12.10.2018 și deci instanța nu a informat participanții la proces inclusiv și partea apărării că pronunțarea sentinței se amână pentru data de 18.10.2018. Motiv din care la 18.10.2018 partea apărării a lipsit de la pronunțarea sentinței.

În urma dezbaterilor judiciare de către partea apărării a menționat motivul declarării apelului la data de 26.11.2018 și a solicitat instanței de apel că în cazul în care instanța va considera că apelul a fost depus peste termen de a repune partea apărării în termenul de declarare a apelului;

- mai mult, fiind respins apelul părții apărării instanța de apel nu s-a implicat în o verificare a hotărârii atacate prin prisma argumentelor expuse în cererea de apel, considerăm că decizia Curții de Apel Comrat este ilegală și urmează a fi casată cu remiterea cauzei spre examinare în aceeași instanță în alt complet de judecată pentru corectarea erorilor judiciare enumerate mai jos și anume:

Conform alegerii instanței de apel referitor la capătul de învinuire a lui Niculiță Ion privind sustragerea recoltei de floarea soarelui de pe suprafața de 3 ha, ce aparține SRL „SIMLAR-AGRO”, s-a stabilit cu certitudine că aceasta a fost recoltată de către Niculiță Ion de pe terenurile proprietatea sa privată (f.d. 114). Parțial este neîntemeiată și învinuirea adusă inculpatului privind sustragerea avutului GT „Andrei Bătrînac”,

deoarece inculpatul Niculiță Ion într-adevăr a recoltat cultura de floarea soarelui de pe terenul cu suprafața de 0,98 ha, teren prelucrat de GȚ „Andrei Bătrînac”, însă instanța de apel reține că în cadrul ședinței de examinare a cauzei penale, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, prin declarațiile inculpatului și a reprezentatului GȚ „Andrei Bătrînac” s-a constatat că Niculiță Ion în terenul menționat deține cu drept de proprietate privată porțiunea de teren cu suprafața de 0,68 ha, și el în momentul recoltării culturii de floarea soarelui de pe terenul său, suplimentar a mai recoltat ilegal floarea soarelui și de pe suprafața de 0,30 ha, ce nu-i aparține, pe care a însușit-o ilegal, cauzând părții vătămate GȚ „Andrei Bătrînac” prejudiciu material în sumă de 3250 lei. Terenurile în cauză nu au fost date în arendă nici SC „ELSAGO” SRL, nici SRL „SIMLAR-AGRO” și nici GȚ „Andrei Bătrînac”, or careva probe în acest sens nefiind administrate. Urmare a celor menționate supra se deduce că inculpatul a recoltat producția de pe terenuri proprietatea sa privată și nu de pe terenurile care aparțin altor persoane așa cum a fost formulată învinuirea potrivit rechizitoriului, respectiv nu pot fi calificate aceste acțiuni ca furt și instanța de apel consideră capetele de învinuire menționate ca neîntemeiate.

În ordinea de idei enunțată mai sus cu care partea apărării este de acord în partea că inculpatul a cosit floarea soarelui de pe terenul cel deține în proprietate privată rezultă următoarele și anume că terenul cu suprafața de 0,98 ha ce se presupune că a fost prelucrat de către GȚ „Andrei Bătrînac” este compus din 3 loturi de teren și anume: 0,68 ha proprietate privată a inculpatului Niculiță Ion, 0,12 ha proprietate privată a cet. Toma Mîța teren ce nu a fost arendat de către GȚ „Andrei Bătrînac” și 0,18 ha teren deținut legal de către GȚ „Andrei Bătrînac”. Totodată, menționăm și faptul că suprafața de teren de 10,35 ha înșămânțată de către SC „ELSAGO” SRL aparține cu drept de proprietate Administrației Publice Locale, adică Primăriei Abaclia, suprafață de teren care a fost ilegal acaparată de către SC „ELSAGO” SRL deoarece la materialele cauzei penale lipsesc careva dovezi că Primăria ar fi dat în arendă această suprafață de teren SC „ELSAGO” SRL.

- reieșind din prevederile art. art. 315 alin. (1-5), 316 alin. (1-2) și 317 Cod civil, și raționamentele primei instanțe și a instanței de apel, reiese faptul că în cauza penală menționată SC „ELSAGO” SRL a fost recunoscută ilegal ca parte vătămată deoarece ea nu a deținut legal cele 10,35 ha de teren, or ca părți vătămate trebuiau atrași Primăria s. Abaclia și cet. Toma Mîța care dețin în mod legal suprafețele de teren de pe care Niculiță Ion a colectat floarea soarelui, astfel încălcându-se drepturile procesual penale ale proprietarilor terenurilor;

- nu este clar și raționamentul instanței de apel prin care confirmă că conform probelor acumulate și examinate s-a constatat că la data de 02.09.2015 inculpatul Niculiță Ion a sustras floarea soarelui de pe terenul cu suprafața de 0,30 ha aflat în

posesia și folosința GȚ „Andrei Bătrînac”, deoarece 0,12 ha din cele 0,30 ha ce au fost prelucrate de către GȚ „Andrei Bătrînac” aparțin cet. Toma Mîță, iar în ședințele de judecată s-a constatat că ultimul nu a dat în arendă sau a permis GȚ „Andrei Bătrînac” de a prelucra acest teren. În cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetărilor judecătorești nu au fost confirmate prin probe precum că Niculiță Ion a cosit 0,98 de ha de teren însamânțate cu floarea soarelui deoarece în dosar nu este anexat vreun document, deoarece unicul document este procesul-verbal de cercetare la fața locului efectuat de către Inspectorul de sector d-nul Costu A. (f.d. 30) din 09.09 anul nu este indicat, în care se menționează că se face cercetarea la fața locului cu participarea inginerului cadastral Stratu Gheorghe și alți participanți Mațcu Alexandru și Bătrînac Andrei în care se menționează că au fost strânse 0,98 de ha. În primul rând nu este stipulat anul când a fost petrecută cercetarea la fața locului. În al doilea rând, sunt semnăturile doar a Inspectorului de sector Costu A. și a participantului Mațcu Al. Nu este semnătura că a participat la fața locului și la măsurări, Stratu Gheorghe, inginerul cadastral și nici pretinsul posesor reprezentantul a GȚ „Bătrînac Andrei”. În această ordine de idei considerăm că a fost efectuată cercetarea la fața locului de 2 persoane, și anume cu Costu A. și Mațcu Al. care nu au nici o tangență cu terenul dat. La încălcările date nici instanța de fond și nici instanța de ape nu au tras atenția iar cerințele apărării de a nu fi admise ca probe, au fost ignorate;

- cât privește învinuirea adusă în sustragerea recoltei de floarea soarelui de pe terenul cu suprafața totală de 10.35 ha, prelucrat de către SC „ELSAGO” SRL, partea apărării parțial este de acord cu mențiunea instanței de apel și anume în sensul că din declarațiile inculpatului Niculiță Ion, reprezentantului părții vătămate SC „ELSAGO” SRL, Mațcu Alexandru, martorilor audiați în instanța de fond Costru Alexandru și Dan Dmitri, cert s-a stabilit că în momentul în care inculpatul recolta roada de floarea soarelui de pe terenul care era prelucrat de către SC „ELSAGO” SRL la fața locului au venit Mațcu Alexandru, primarul satului Abaclia. Urmare a soluționării conflictului la fața locului, Mațcu Alexandru a permis lui Niculiță Ion cositul roadei de pe suprafața de 5 ha, care deja se efectua-se după care toți au plecat (f.d. 69,76,103, vol. II). Astfel, reiese faptul că din 10,35 ha de floarea soarelui, 5 ha de floarea soarelui au fost cosite cu permisiunea primarului și a lui Mațcu Al. Conform declarațiilor martorului Țăranu Ion care a declarat că între masivul primăriei și masivul lui Mațcu G. nu era nici o linie de hotar era ca un câmp întreg, însă el cunoaște aceste câmpuri și aproximativ cunoștea hotarele. A doua zi, adică pe data de 03.09.2015, când a ajuns la masiv a văzut că este de cosit aproximativ 1 ha din terenul primăriei, l-a cosit, iar după ce a cosit Mațcu Al. i-a dat indicația de a pleca în alt masiv, nu ține minte ce cantitate de floarea soarelui a recoltat, a fost sau nu cântărită. Din cele expuse reiese că din 10,35 ha de floarea soarelui

o parte a fost cosită de Niculiță Ion, iar o parte a fost cosită de SC „ELSAGO” SRL și nicidecum nu a fost cosită de Niculiță Ion suprafața de 10,53 ha de floarea soarelui.

Reieșind din cele menționate mai sus, se desprinde că în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești nu a fost stabilit cu certitudine suprafața de teren de pe care a fost recoltată floarea soarelui până la sosirea colaboratorilor de poliție și a lui Alexandru Mațcu, de asemenea nu a fost stabilită și nici suprafața de teren care a fost cosită după plecarea tuturor persoanelor sus menționate.

Din certificatul eliberat de primăria s. Abaclia din 09.10.15 s-a constatat doar faptul ca Alexandru Mațcu a prelucrat ilegal suprafața de 10,35 ha, însă nu a fost posibil de stabilit ce suprafață de teren a fost cosită de Niculiță Ion, iar în procesul-verbal de cercetare la fața locului din 02.09.2015 se menționează o suprafață de 7-10 ha, adică cu aproximație sau presupunere ceea ce nu poate fi pus la baza învinuirii reieșind din principiul *in dubio pro reo*;

- cu referire la martorul Tucan Serghei, prima instanță nu a luat în considerare că acesta a fost audiat în cadrul urmăririi penale fără a-i asigura prezența unui interpret, or din procesul-verbal de audiere a martorului se desprinde că depozițiile au fost scrise într-o altă limbă pe care acesta nu o posedă, iar la compartimentul „interpret/traducător” lipsesc careva mențiuni. Prin urmare, martorul Tucan Serghei nici nu urma a fi inclus în lista probelor din partea acuzării, or în conformitate cu art. 94 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute prin încălcarea dreptului la interpret, traducător al participanților la proces;

- în altă ordine de idei, la 13 iunie 2016, OUP al IP Basarabeasca a întocmit raportul cu propunerea de finisare a urmăririi penale și remiterea cauzelor penale conexe nr. 2015450195 și nr. 2015450196 în instanța de judecată pentru examinare, iar termenul de urmărire penală stabilit de către procuror pe cauza penală de bază nr. 2015450195 fiind de până la 30 iunie 2016.

Ulterior, la 08.08.2016, (după expirarea termenului indicat supra și fără a fi prelungit sau restabilit) prin ordonanța procurorului șef al Procuraturii raionului Basarabeasca, cauza penală nr. 2015450195 a fost retrasă din gestiunea procurorului Oleg Crîșmaru și remisă în gestiunea procurorului adjunct al procurorului șef al Procuraturii raionului Basarabeasca, E. Hadji pentru continuarea urmăririi penale pe cauza dată cu prelungirea termenului de urmărire penală până la 10.10.2016.

Astfel, se conchide că toate acțiunile de urmărire penală pe cauza penală nr. xxxx efectuate după 30 iunie 2016 sunt ilegale și cad sub incidența nulității pe motivul că au fost efectuate în afara termenului de urmărire penală, or art. 259 alin. (3) Cod de procedură penală, prevede expres că termenul de urmărire penală fixat de procuror

este obligatoriu pentru ofițerul de urmărire penală și poate fi prelungit la solicitarea acestuia, pe cînd la materialele cauzei lipsește demersul motivat al ofițerului de urmărire penală prin care solicită prelungirea termenului de urmărire penală.

Ba mai mult, nu poate fi prelungit un termen în cazul în care acesta nu a început a curge, or argumentele instanței de judecată precum că „pe cauza penală nr. xxxx a fost întrerupt termenul de urmărire penală, lipsind la materialele cauzei careva ordonanțe de prelungire a termenului urmăririi penale și că în perioada dată, pe cauza penală numită, nu au fost efectuate careva acțiuni de urmărire penală”, nu sunt plauzibile în situația în care întreruperea termenului se echivalează cu suspendare a termenului (or procedura penală nu prevede instituția suspendării termenului de urmărire penală, ci doar suspendarea urmăririi penale), ceea ce la caz nu este aplicabil, iar întreruperea termenului nu poate de condiționată de neefectuare a acțiunilor de urmărire penală.

Reieșind din faptul că în cadrul urmăririi penale și cercetărilor judecătorești nu au fost acumulate probe concludente și pertinente care ar demonstra că Niculiță Ion a sustras pe ascuns floarea soarelui de la SRL “ELSAGO” deoarece el a strîns floarea soarelui cu permisiunea administratorului agentului economic și GȚ „Andrei Bătrînac”, în acțiunile sale lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii de furt, iar probele cercetate în cadrul ședințelor de judecată nu demonstrează vinovăția inculpatului și de aceea era necesar de a fi pronunțată o decizie de achitare.

6. Judecând recursurile declarate, pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse, cu menținerea deciziei instanței de apel, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 424 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală stipulează că judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Colegiul penal lărgit reține că, soluția respectivă se adoptă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Cușnir Iurie în numele inculpatului

Din conținutul recursului ordinar declarat se evidențiază dezacordul cu decizia instanței de apel invocând că, instanța de apel eronat nu a luat în calcul argumentele expuse de către acesta în apel și a respins nefondat apelul ca fiind declarat peste termen.

Colegiul penal menționează că, potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Conform prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele cauzei rezultă că, sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 18 octombrie 2018, a fost pronunțată public la aceeași dată. Din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din 13 septembrie 2018, ora 14.17 rezultă că, în cadrul ședinței fixate pentru examinarea cauzei, inculpatul Niculiță Ion și avocatul său Cușnir Iurie au fost prezenți. La ședința enunțată s-a dispus amânarea deliberării pentru 29 septembrie 2018, ora 09.00 (f.d. 146, vol. II).

La ședința preconizată pentru 29 septembrie 2018 a fost prezent avocatul Cușnir Iurie, însă din motivul complexității cauzei, deliberarea și pronunțarea sentinței a fost amânată pentru data de 12 octombrie 2018, ora 14.00, ședință care nu a avut loc, fiind amânată pentru 18 octombrie 2018, ora 11.50. La ședința enunțată, a fost dat citire dispozitivului sentinței motivate, în lipsa părților.

Nefiind de acord cu sentința, avocatul Cușnir Iurie în numele inculpatului, prin intermediul Judecătoriei Cimișlia, la data de 26 noiembrie 2018 a înaintat cerere de apel împotriva acesteia (f.d. 173-177, vol. II).

Prin urmare, depunerea apelului de către avocatul Cușnir Iurie în numele inculpatului a avut loc cu omiterea termenului legal, or, potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile din data primirii copiei sentinței.

Astfel, termenul de 15 zile de declarare a apelului a expirat pentru părți la data de 02 noiembrie 2018.

Referitor la alegațiile părții apărării precum că „conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 13.09.2018 (f.d.146), instanța de fond dispune de a se amâna procedura de deliberare și pronunțare a sentinței pentru data de 29.09.2018 ora 09:00, iar pe recipisă (f.d. 147) participanții la proces, inclusiv și apărătorul, s-au semnat că le-a fost înștiințat despre data pronunțării sentinței. Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 29.09.2018 (f.d,148) se menționează că la ședința de judecată s-au prezentat doar avocatul Cușnir Iurie și președintele ședinței pronunță încheierea privind amânarea pronunțării sentinței pentru 12.10.2018 la ora 14:00. Respectiv pe recipisă (f.d. 149) există semnătura părții apărării că într-adevăr am fost înștiințat că pe data de 12.10.2018 va fi pronunțată sentința motivată la ora 14:00. De asemenea, conform încheierii din 29.09.2018 (f.d. 150) s-a dispus amânarea

pronunțării sentinței pentru 12.10.2018. La fila dosarului 151 există un alt proces-verbal al ședinței de judecată din 29.09.2018 în care se menționează că instanța de judecată dă citirii dispozitivului sentinței din 18.10.2018, adică la 29.09.2018 se dă citirii sentința din 18.10.2018 ceea ce este imposibil și în continuare pe fila dosarului 152, este sentința de condamnare din 18.10.2018”, Colegiul penal lărgit le consideră neîntemeiate, or, ultimul nu a înaintat careva obiecții asupra proceselor-verbale menționate în conformitate cu prevederile art. 336 alin. (6) Cod de procedură penală, potrivit cărora în termen de 3 zile lucrătoare de la data anunțării semnării procesului-verbal, participanții la proces au dreptul să formuleze obiecții asupra lui, indicând inexactitățile și motivele pentru care îl consideră incomplet.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală rezultă că, avocatul Cușnir Iurie în numele inculpatului nu poate declara recurs ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 18 octombrie 2018, din motiv că în speță nu a fost utilizată calea ordinară de atac – apelul.

Astfel, în cazul recunoașterii apelului ca tardiv, instanța de apel nu mai examinează legalitatea și temeinicia apelului, adică nu poate fi vorba despre o examinare în fapt și în drept a hotărârii atacate, ceea ce înseamnă că nu se verifică fondul cauzei.

Așadar, sentința a rămas definitivă la data expirării termenului de apel. Urmare celor expuse mai sus, recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către procuror

Din conținutul cererii, se constată că procurorul face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) din Cod de procedură penală, care stipulează că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Pornind de la aceea că obiectul controlului instanței de recurs este limitat la analiza chestiunilor de drept, Colegiul apreciază că recursul declarat, în esență, este mai degrabă un „apel deghizat”, care se bazează în mod primordial pe argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există circumstanțe cu caracter substanțial și convingător, care să justifice ingerința în hotărârea instanței de apel. În același punct de analiză, prezintă relevanță specificarea

că, instanța de recurs la această etapă a procedurilor nu declanșează un control devolutiv asupra fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate și nu se expune repetat asupra aceluiași argumente care anterior au fost obiect de dispută în instanța de apel și asupra cărora aceasta s-a pronunțat prin decizie motivată. Or, obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la chestiuni de drept, iar rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, constă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

La caz, instanța de recurs nu a constatat admiterea erorilor sau altor deficiențe în lucrul judecat de instanța de fond.

Argumentele recurentului, formulate în temeiurile statuate la pct. 6) și pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu-și găsesc confirmare, or instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, dispozitivul deciziei fiind concordant motivării soluției și clar expus, fiind în corespundere deplină cu prevederile art. 417 alin. (1) Cod de procedură penală și nu a constatat fapte neconforme sau denaturate.

În corespundere cu art. 410 alin. (1), 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea sau respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției respective.

În speță, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate, atât de prima instanță, cât și de însăși instanța de apel și conform materialelor din dosar, corectând erorile de fapt și de drept ce se conțineau în partea descriptivă a sentinței.

Regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că, la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt deja reținute.

Motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere

probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și corect a concluzionat asupra vinovăției lui Niculiță Ion de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Astfel, potrivit rechizitoriului, Niculiță Ion a fost sub învinuire pentru faptul că a sustras roada culturii de floarea soarelui, crescute pe terenurile de pământ amplasate pe teritoriului satului Abaclia raionul Basarabeasca, care aparțin SRL „SIMLAR-AGRO”, GȚ „Andrei Bătrînac” și SC „ELSAGO” SRL.

Contrar celor reținute de partea acuzării, referitor la capătul de învinuire privind sustragerea recoltei de floarea soarelui de pe suprafața de 3 ha ce aparține SRL „SIMLAR-AGRO”, Colegiul penal lărgit constată că, potrivit materialelor cauzei acest teren de fapt îi aparține lui Niculiță Ion cu drept de proprietate privată, și anume terenul cu nr. cadastral 1210414023 cu suprafața de 1,528 ha și terenul cu nr. cadastral xxxx cu suprafața de 1,521 ha (f.d. 114, vol. I).

Referitor la capătul de acuzare privind sustragerea recoltei de floarea soarelui de pe suprafața de 0.98 ha ce aparține GȚ „Andrei Bătrînac”, potrivit certificatului eliberat de primăria satului Abaclia privind proprietățile cet. Niculiță Ion, s-a constatat că ultimul, în terenul menționat, deține cu drept de proprietate privată porțiunea de teren cu suprafața de 0,68 ha, și anume terenul cu nr. cadastral xxxx (f.d. 102, vol. I).

Însă, în momentul recoltării culturii de floarea soarelui de pe terenul său, Niculiță Ion suplimentar a mai recoltat cultură de floarea soarelui și de pe suprafața de 0,30 ha ce nu-i aparțin cu drept de proprietate privată, și pe care a însușit-o ilegal, cauzându-i părții vătămate GȚ „Andrei Bătrînac”, prejudiciu material în sumă de 3250 lei.

Urmare celor menționate supra, Colegiul penal lărgit consideră relevante în acest caz prevederile art. 502 Cod civil, potrivit cărora *„tot ceea ce produce bunul, precum și tot ceea ce unește bunul ori se încorporează în el ca urmare a faptei proprietarului, a unei alte persoane ori a unui caz fortuit, revine proprietarului dacă legea nu prevede altfel”*.

La caz s-a constatat că terenurile menționate, ce aparțin cu drept de proprietate privată lui Niculiță Ion, nu au fost date în arendă de către ultimul, nici SRL „SIMLAR-AGRO” și nici GȚ „Andrei Bătrînac”, or careva probe în acest sens nu au fost administrate.

Referitor la capătul de acuzare privind sustragerea recoltei de floarea soarelui de pe suprafața de 10,35 ha ce aparține SC „ELSAGO” SRL, Colegiul reține că, instanțele de fond întemeiat au constatat că, vinovăția inculpatului a fost demonstrată parțial. Or, conform materialelor cauzei terenul cu destinație pășune cu suprafața de 10, 35 ha aparține primăriei satului Abaclia.

SC „ELSAGRO” SRL, în persoana lui Mațcu Alexandru, fără a încheia contract de arendă pe terenul respectiv cu primăria satului Abaclia, l-a prelucrat și a semănat cultură de floarea soarelui.

Potrivit declarațiilor inculpatului, a reprezentantului vătămate SC „ELSAGO” SRL Mațul Alexandru și a martorilor Costru Alexandr și Dan Dmitri, s-a stabilit cert că în momentul în care Niculiță Ion recolta roada de floarea soarelui de pe terenul care era prelucrat de către SC „ELSAGO” SRL la fața locului au venit primarul satului Abaclia Niculiță Victor și Mațcu Alxandru, unde în urma soluționării conflictului dintre Niculiță Ion și Mațcu Alexandru, ultimul i-a permis inculpatului cositul roadei de pe suprafața de 5 ha.

Potrivit declarațiilor martorului Dan Dmitri, după finisarea recoltării roadei de floarea soarelui de pe suprafața de teren menționată, au plecat să cosească pe alte terenuri, după care la indicația lui Niculiță Ion s-au întors înapoi și au cosit în întregime recolta de floarea soarelui, adică și de pe terenul cu suprafața de 5,53 ha, pe care a însușit-o ilegal, prin ce i-a cauzat părții vătămate SC „ELSAGO” SRL, prejudiciu material în sumă de 53 917,5 lei.

Urmare celor menționate, se constată că probele cauzei au demonstrat parțial învinuirea înaintată inculpatului conform rechizitoriului, și anume că a recoltat ilegal prin sustragere, doar recolta de semințe de floarea soarelui în cantitate de 500 kg la prețul unui kg de 6,50 lei de pe terenul cu suprafața de 0,30 ha aflat în posesia și folosința GT „Andrei Bătrînac”, precum și recolta de semințe de floarea soarelui în cantitate de 8295 kg la prețul unui kg de 6,50 lei de pe terenul cu suprafața de 5,57 ha aflat în posesia și folosința SC „ELSAGO” SRL.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține drept întemeiată concluzia instanței de apel privind recalificarea acțiunilor inculpatului Niculiță Ion în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, conform indicilor calificativi: *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Raționamentele pe care se fundamentează soluția de inadmisibilitate a prezentului recurs, se mai bazează și pe aceea că, este inacceptabil faptul că pe calea recursului ordinar, se dorește să se ajungă practic la o nouă analiză a sentinței primei instanțe, în acest sens instanța de recurs ordinar transformându-se într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce excedă scopul pentru care aceasta a fost creată. Simpla posibilitate de a exista două puncte de vedere asupra unei chestiuni nu este un temei pentru reexaminare a cauzei în fond. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar când devine necesară ca urmare a unor circumstanțe ce au un caracter substanțial și obligatoriu, ceea ce la caz nu s-a dovedit (*a se vedea Ryabykh împotriva Rusiei, nr. 52.854/99, & 52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului 2003-IX*).

Prin urmare, instanța de apel rejudecând apelul a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate la caz, decizia corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată. Instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de părți, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată, la caz, de admitere a apelului declarat. În cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6) și 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală la care se face referință de către procuror, deci, nu persistă temeieri de casare a soluției adoptate, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se resping ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central Sîrbu Lilia și de către avocatul Cușnir Iurie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 05 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Niculiță Ion XXXX**, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **19 noiembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Boico Victor